

Súd: Okresný súd Revúca
Spisová značka: 4P/35/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6819201749
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Králiková
ECLI: ECLI:SK:OSRA:2019:6819201749.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Revúca sudkyňou JUDr. Michaelou Králikovou vo veci starostlivosti o maloletého E. Ž., Y.. XX.XX.XXXX, bytom ako otec, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca, dieťa rodičov: matky N.B. Ž., Y.. XX.XX.XXXX, L. E. K. XXX, XXX XX K., okres Revúca, toho času bytom Ž.R. XX, XXX XX C., Č. B. a otca K. Ž., Y.. XX.XX.XXXX, E. N. XX, XXX XX K.Š., okres Revúca, v konaní o návrhu otca na zmenu osobnej starostlivosti k maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

I. Mení sa rozsudok Okresného súdu Revúca zo dňa 14.03.2013 sp. zn. 3P/72013-48 v časti úpravy práv a povinností rodičov k maloletému E.Q. Ž., Y.. XX.XX.XXXX na čas po rozvode manželstva tak, že

Maloletý E. Ž., Y.. XX.X.XXXX sa zveruje do osobnej starostlivosti otca, ktorý bude maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok.

Matka je povinná prispievať na výživu N. E. Ž., Y.. XX.XX.XXXX mesačne sumou 40,- eur, vždy do 25-ho dňa kalendárneho mesiaca vopred k rukám otca, počnúc dňom 16.09.2019.

Zročné výživné za obdobie od 16.09.2019 do 31.12.2019 vo výške 140,- eur na maloletého E. Ž.Q., Y.. XX.XX.XXXX je matka povinná zaplatiť k rukám otca v lehote 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Styk matky s maloletým E. Ž., Y.. XX.XX.XXXX sa neupravuje.

II. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom na začatie konania, doručeným súdu dňa 16.09.2019 sa otec maloletého E. Ž. domáhal zmeny súdneho rozhodnutia, ktorým bol maloletý na čas po rozvode manželstva zverený do osobnej starostlivosti matky a on bol zaviazaný prispievať na jeho výživu sumou 37,- eur mesačne z dôvodu, že matka syna opustila, dala ho k cudzím ľuďom bez jeho vedomia a doslova ušla do zahraničia s novým priateľom. Dňa 09.09.2019 ho pred dvere jeho domu doniesli cudzí ľudia a hneď sa ho ujal. Súčasne žiadal aj o nariadenie neodkladného opatrenia.

2. Uznesením, sp. zn. 4P/35/2019-14 zo dňa 23.09.2019 Okresný súd Revúca nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletého E. Ž.Q., Y.. XX.XX.XXXX dočasne zveril do osobnej starostlivosti otca a matke uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého dieťaťa mesačne sumou minimálneho výživného, vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám otca maloletého dieťaťa, počnúc dňom nariadenia neodkladného opatrenia s tým, že neodkladné opatrenie bude platiť do právoplatného skončenia konania o návrhu otca na zmenu vo výchove, vedenom na Okresnom súde Revúca, pod sp. zn. 4P/35/2019.

3. Matka sa k návrhu otca na zmenu osobnej starostlivosti k maloletému dieťaťu písomne nevyjadřila s odôvodnením, že sa k návrhu vyjadří na súde.

4. V súlade s ustanoveniami §§ 30 a 31 Civilného mimosporového poriadku súd vec prejednal v neprítomnosti matky maloletého dieťaťa, ktorá bola na súdne pojednávanie riadne a včas predvolaná. Matka maloletého dieťaťa svoju neúčast' na nariadenom pojednávaní riadne ospravedlnila, súhlasila s prejednaním a rozhodnutím veci v jej neprítomnosti. Súd dôležitý dôvod odročenia súdneho pojednávania nezistil. S prihliadnutím na obsah spisu a doposiaľ vykonané dôkazy súd vo veci konal a rozhodol.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom otca maloletého dieťaťa a svedkyne N. Ž., ako aj zápisnicou o výsluchu matky maloletého dieťaťa a listinnými dôkazmi obsiahnutými v spisovom materiáli, a to rodným listom maloletého dieťaťa, lustráciami v Registri obyvateľov a Sociálnej poisťovni na účastníkov konania, lustráciami v katastri nehnuteľnosti na rodičov maloletého dieťaťa, správou Mesta Jelšava a Sociálnej poisťovne, pobočka Rožňava, správami Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca a Daňového úradu Banská Bystrica, pobočka Revúca, správou zo šetrenia pomerov v domácnosti, v ktorej vyrastá maloleté dieťa, a obsahom pripojených spisov Okresného súdu Revúca, sp. zn. 3P/7/2013, 6P/112/2015 a 7P/5/2019, a listinnými dôkazmi predloženými otcom na pojednávaní, najmä príjmovými dokladmi o úhrade komunálneho odpadu a dane z nehnuteľnosti, poštovými poukázkami o úhrade výživného za obdobie 01-09/2019, dokladom SIPO na domácnosť, a to za účelom zistenia skutočného stavu veci, zohľadňujúc záujmy maloletého dieťaťa, pričom zistil nasledovný skutkový a právny stav:

6. Otec na pojednávaní vo svojej výpovedi uviedol, že o syna sa stará odkedy matka od neho ušla niekde za hranice, nevie kde. Udal ju tiež na políciu, pretože neplatí na syna výživné. Syn chodí už do školy, mal by chodiť do piateho ročníka, chodí však do tretieho ročníka, prepadol. Zakúpil mu oblečenie, topánky, tiež mikinu. Má náklady aj na hygienu, ale ich výšku špecifikovať nevie, vedela by to povedať jeho matka. Na syna žiada výživné v sume 100,- eur mesačne. Syn už teraz nemá zdravotné problémy, kým bol s matkou býval stále chorý, keď sa mal s ním stretávať. On sám je epileptik, máva záchvaty. Na lieky potrebuje 50,- eur mesačne. Je vedený na úrade práce, poberá invalidný dôchodok v sume 237,60 eur. Iné dávky nepoberá.

7. Matka pri svojom výsluchu na súde dňa 28.11.2019 uviedla, že nie je pravda, že maloletého syna nechala cudzím ľuďom. S otcom telefonicky komunikovala, či by jej pomohol dočasne postarať sa o maloletého, kým si nájde prácu v Brne. Kým si hľadala prácu v Brne bola približne 3 týždne ubytovaná v Penzióne Derivia spolu s maloletým E. a tiež plnoletým synom K. a jeho priateľkou I., pretože maloletého E. nechceli nikde ubytovať a nevedela nájsť iné vhodné ubytovanie. O pomoc poprosila aj ÚPSVaR Revúca, opísala im svoju aktuálnu situáciu s tým, že nemá kde s maloletým synom bývať a do ústavu ho dať nechce. Poradili jej, aby sa dohodla s otcom, aby sa o syna dočasne postaral on. Následne telefonicky kontaktovala otca maloletého, ktorý jej prisľúbil pomoc a povedal, že sa o ich maloletého syna postará, kým si nenájde prácu a vhodné ubytovanie. Na základe toho poslala svojho druhého plnoletého syna K. spolu s priateľkou I., aby maloletého E. odviezli otcovi, približne 09-10. septembra, presne si to nepamätala. Tohto odovzdali priamo otcovi na adrese bydliska K., N. XX. O pár dní na to syn K. išiel pozrieť otca a povedal jej, že stará matka maloletého na ňu vulgárne nadávala a maloletého E. nechcela vziať, vyhrážala sa, že ju pôjde udať na políciu. To, že ušla do zahraničia so svojím priateľom je klamstvo. S otcom pravidelne komunikovala a vedel kde sa nachádzajú. Dôvod, pre ktorý odišla do zahraničia je ten, že dlhé roky žila so svojimi oboma deťmi v podnájme a poberala len dávku v hmotnej núdzi. Dávka nepokrývala všetky výdavky a tak živorili. Niekoľkokrát prosila o pomoc aj ÚPSVaR, pretože nemala peniaze na drevo na zimu alebo na stravu. Dali im potravinové balíčky. O pomoc prosila aj svojho exmanžela, ktorý dostával z úradu viac peňazí, aby maloletému kúpil, čo potrebuje, ale on ju vždy drzo odmietol a povedal, že výživné jej na to musí stačiť. Odišla hlavne preto, že si v mieste bydliska nevedela nájsť prácu. Teraz pracuje v C., v automobilovej spoločnosti, na 8 hodinové smeny ranné, poobedné a nočné. Zatiaľ pracuje iba dva mesiace, zamestná je prostredníctvom agentúry IDEA Česká republika, ktorá poskytuje ubytovanie pre rodiny a je pravdepodobné, že v budúcnosti jej pridelia byt, kde by mohla bývať aj so svojím maloletým synom. Toho času, do januára, je ešte v skúšobnej dobe. V súčasnosti býva v rodinnom dome, ktorý im poskytla agentúra, je to 5 izbový dom, v ktorom môžu bývať len dospelí. Ona býva v jednej izbe, v druhej izbe býva syn K. s priateľkou a v ostatných izbách

bývajú ďalší traja cudzí ľudia. Ubytovanie im hradí agentúra, približne 4.500,- Kč na jedného. Oni si platia len prevoz do práce a naspäť, približne 700,- Kč mesačne. Tento mesiac jej príjem bol približne 8.200,- Kč. Mzdový list predložiť nevedela s odôvodnením, že peniaze jej vyplatili priamo na ruku. Na stravu a hygienu potrebuje približne 5.000,- Kč, na telefón asi 300,- Kč mesačne. Tiež sú voči nej vedené 3 exekúcie, ktoré pravidelne spláca, podľa toho ako jej to finančná situácia dovoľuje, približne 20 až 30,- eur mesačne. Za elektrinu dlhuje 500,- eur. Výživné nemá problém platiť, ale nie v takej sume, ako žiada otec maloletého dieťaťa, pretože jej to finančná situácia nedovoľuje. Na výživu maloletého je schopná prispievať sumou maximálne vo výške 40,- eur mesačne ku 25. dňu v mesiaci. Styk nežiadala upraviť kvôli svojim pracovným povinnostiam, so synom sa však chce stretávať po dohode s otcom. Výživné dosiaľ neplatila, lebo nevedela, že ho musí platiť. Zameškané výživné je ochotná uhradiť naraz v nasledujúcom mesiaci z najbližšej výplaty.

8. Svedkyňa N. Ž., stará matka maloletého dieťaťa, na pojednávaní vypovedala, že žije so svojim synom a otcom maloletého E. v spoločnej domácnosti. Od 9. septembra žije spolu s nimi v domácnosti aj maloletý E.. Doniesol ho brat. Prišiel s tým, že E. prišiel pozrieť otca, ale poobede mu brat doniesol aj veci. Doniesol ho spolu so svojou priateľkou. Kontaktovala ju aj jej matka, aby sa o E. postarala, lebo jeho starší brat je aj s priateľkou v Čechách. Kde sa zdržiava matka uviesť nevedela. Bola v Brne, ale či tam je ďalej, nevedela, ďalej tvrdiac, že matka má ešte jednu dcéru, ktorá by mala žiť v Británii, a preto je možné, že je u nej. O E. sa matka nezaujíma. Cez sociálne siete s ním komunikuje brat. To, či matka kontaktuje E. cez sociálne siete alebo cez telefón uviesť nevedela. Uviedla však, že bránila matke v styku so synom, pretože ho nechala len tak, opustila ho. Preto si myslí, že mu ani nevolá. Maloletý, keď je v škole, mobil pri sebe nemá, preto by musela volať otcovi na mobil a tomu nevolá. Pokiaľ ide o výdavky na E., musela mu zakúpiť oblečenie, topánky, tiež pyžamo, a bude mu treba zakúpiť aj teplejšie oblečenie. V škole zaplatila 12,- eur za obedy. Maloletý v súčasnosti chodí do tretej triedy do Základnej školy v Jelšave. Pani zástupkyňa jej povedala, že je roztržitý a nesústredí sa, boli s ním preto na neurologickom vyšetrení v Rimavskej Sobotě. Odtiaľ ich poslali do pedopsychiatrickej ambulancie. Tam sú objednaní na 7. januára. Za ošetrenie v neurologickej ambulancii neplatila, iba cestovné. Syn je vyučený vodič, je epileptik. Máva dvakrát do týždňa slabšie záchvaty a dvakrát do mesiaca máva silnejšie záchvaty. Tie sa zvyknú objavovať nadržanom okolo tretej, štvrtej hodiny, hlavne teraz v tomto období, keď je takéto počasie. Jej dôchodok je 500,- eur aj s vdovským. Okrem nej a syna a teraz aj maloletého E. G. spoločnej domácnosti s nimi nikto nebýva. Ďalšie výdavky sú na domácnosť, na zimu potrebuje 20 m³ dreva, čo je približne 600,- eur. V súčasnosti vlastní celý dom, odkúpila aj spodnú časť, kde bývala jej rodina, pretože nechcela, aby tam bývali cudzí ľudia. Táto časť domu je teraz prázdna. Platí zálohové platby za elektrinu, približne 60,- eur, raz ročne platí za vodu, približne 60,- eur. Na lieky potrebuje 8-10 eur, pretože má problémy s tlakom, syn potrebuje na lieky približne 20,- eur mesačne. Matka doteraz výživné synovi nezaplatila. Potvrdila, že aj v minulosti prebiehali na súde konania, kedy sa matka dožadovala zverenia syna aj do starostlivosti otca, ale on nie je schopný sa o syna dlhodobo sám starať, pretože užívaním liekov, ktoré berie na epilepsiu, zabúda a bez jej starostlivosti nie je schopný sa postarať ani sám o seba, nie je schopný uvariť si ani polievku. O maloletého E. sa starajú obidvaja, ona aj otec. Otec sa mu venuje, chodí s ním na prechádzky, robí si s ním úlohy. Na rodičovskom združení bol otec, od januára maloletý začne chodiť do družiny. K lekárovi chodia C. E. spolu so synom.

9. Rodným listom vedeným Matričným úradom B., vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XXX, pod poradovým číslom XX, mal súd preukázané, že maloletý E. Ž. sa narodil dňa XX.XX.XXXX G. B. a jeho rodičmi sú N. Ž., rod. J., nar. XX.XX.XXXX A. K. Ž., Y. XX.XX.XXXX.

10. Z obsahu pripojeného spisu Okresného súdu Revúca, sp. zn. 3P/7/2013, najmä rozsudku č.l. 48 zo dňa 14.03.2013, právoplatného dňa 21.03.2013, mal súd preukázané, že manželstvo rodičov maloletého E. Ž. bolo pre ich vzájomné odcudzenie sa rozvedené. Maloletý E. Ž. bol na čas po rozvedení manželstva zverený do osobnej starostlivosti matky. Otec bol zaviazaný prispievať na jeho výživu mesačne v sume minimálneho výživného, vždy do 25. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Styk otca s maloletým E. Ž. upravený nebol, bol ponechaný na dohodu rodičov. Žiadnemu z účastníkov nebolo priznané právo na náhradu trov konania. Matka bola v tom čase poberateľkou dávky v hmotnej núdzi a otec bol poberateľom čiastočného invalidného dôchodku. Okrem maloletého E. bol do osobnej starostlivosti matky tiež zverený aj v tom maloletý K. Ž., Y. XX.XX.XXXX, ktorý bol žiakom 9. ročníka Základnej školy v Jelšave. Maloletý E. bol doma, nakoľko ho nezobrali do materskej školy pre nenaplnený počet detí.

11. Z obsahu pripojených spisov Okresného súdu Revúca, sp. zn. 6P/112/2015 a 7P/5/2019 mal súd ďalej preukázané, že rozsudkom, sp. zn. 6P/112/2015-28 zo dňa 02.02.2016, bol zmenený rozsudok Okresného súdu Revúca, sp. zn. 3P/7/2013-48 zo dňa 14.03.2013 v časti určenia vyživovacej povinnosti otca k maloletému E. Ž. s účinnosťou od 01.01.2016 tak, že vyživovacia povinnosť otca k maloletému E. Ž. bola zvýšená zo sumy minimálneho výživného na sumu 37,- eur mesačne s tým, že otec je povinný platiť zvýšené výživné vždy do konca mesiaca, ktorý predchádza mesiacu, na ktorý sa výživné poskytuje. V prevyšujúcej časti bol návrh matky zamietnutý. Otcovi bola uložená povinnosť zaplatiť ročné výživné od 01.01.2016 do konca mesiaca február 2016 v sume 19,74 eur do troch dní od doručenia rozsudku. Súčasne bol upravený styk otca s maloletým E. Ž. tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým synom každú sobotu v čase od 14.00 do 15.00 hod. na lavičke pred bytovým domom súp. č. XXX na ulici K. G. K., za prítomnosti matky. Žiadnemu z účastníkov nebolo priznané právo na náhradu trov konania. Následne uznesením Okresného súdu Revúca, sp. zn. 7P/5/2019-68 zo dňa 13.03.2019 bolo konanie o návrhu matky na zverenie maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti rodičov zastavené, po tom, čo matka na pojednávaní dňa 13.03.2019 zobrala svoj návrh späť z dôvodu, že otec ani jeho matka o syna neprejavili záujem, rovnako tak ani syn neprejavil záujem byť u svojho otca dva týždne, s ktorým späťvzatím návrhu otec, ako i kolízny opatrovník vyslovili súhlas. Predmetné konanie matka iniciovala pre finančné problémy, ktoré sa snažila riešiť prijatím pracovnej ponuky mimo miesta svojho bydliska, nakoľko v mieste jej bydliska a bližšieho okolia jej pracovné miesto neponúkli a v čase neprítomnosti by nemala, kde maloletého E. nechať, preto pracovné ponuky musela odmietaať, hoci zo svojho príjmu, dávky v hmotnej núdzi, nebola schopná všetko synovi zabezpečiť.

12. Správou ÚPSVaR Revúca zo dňa 23.09.2019 zo šetrenia pomerov v domácnosti otca maloletého dieťaťa vyplynulo, že matka dňa 10.09.2019 telefonicky oznámila orgánu SPODaSK, že odcestovala za prácou do Č. a svojho maloletého syna E. zanechala v osobnej starostlivosti svojho otca K. Ž.. Zároveň uviedla, že toto riešenie je len dočasné a ako náhle si nájde ubytovanie, syna si chce zobrať ku sebe. V súčasnosti býva u známych a hľadá si zamestnanie. Následne orgán SPODaSK vykonal sociálne v domácnosti otca maloletého dieťaťa. V čase sociálneho zisťovania bol prítomný otec maloletého dieťaťa K. Ž. a jeho matka p. N. Ž., ktorá je starobná dôchodkyňa a býva s otcom v spoločnej domácnosti. Otec a stará matka maloletého dieťaťa počas šetrenia zhodne uviedli, že matka maloletého dieťaťa odišla za prácou do Č. bez toho, aby sa na tom dohodli. Maloletý E. ostal u nich bývať. Posledný mesiac maloletý E. býval u cudzích ľudí v K.Š., kde ho jeho matka nechala, ale tí sa už o neho nechceli starať, tak ho doniesli k otcovi. Až vtedy sa dozvedeli, čo sa stalo.

13. Z vykonaného dokazovania ďalej vyplynulo, že otec je naďalej poberateľom čiastočného invalidného dôchodku, pre zdravotné problémy, epilepsiu, nepracuje. Je poberateľom invalidného dôchodku v sume 237,60 eur. Matka pracuje od 26.09.2019 v Českej republike, pre agentúrnu spoločnosť AMBOSELI, s.r.o., so sídlom v Prahe, ako operátor výroby - robotník. Obidvaja rodičia majú už iba jednu vyživovaciu povinnosť k maloletému synovi E.. Obidvaja rodičia sú nemajetní, nevlastnia žiadne nehnuteľnosti ani motorové vozidlo. Matka nie je v súčasnosti vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie na ÚPSVaR Revúca, vyradená bola dňa 20.08.2019 z dôvodu, že sa v stanovenom termíne nedostavila na úrad bez vážnych dôvodov. Poberala a naďalej poberá prídavok na dieťa v sume 24,34 eur a dávku v hmotnej núdzi v sume 201,70 eur. Otec v období posledných 12 kalendárnych mesiacov nebol a ani v súčasnosti nie je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Nepoberal a ani nepoberá žiadne dávky. Ani jeden z rodičov posledných 12 kalendárnych mesiacov nepoberal dávku v nezamestnanosti, dávky nemocenského ani úrazového postenia. Ani jeden z rodičov nepodal daňové priznanie k dani z príjmov fyzickej osoby za zdaňovacie obdobie rokov 2017 a 2018. Správanie ani jeden z rodičov nebolo prejednávané komisiou na ochranu verejného poriadku Mesta Jelšava. Matka sa v minulosti aktívne zapájala do verejnoprospešných prác v meste K.. V rámci jej pôsobenia na programoch úradu práce, ktoré mesto K. realizovalo, nebol u nej zaznamenaný žiadny problém. Informácie o požívaní alkoholických nápojov rodičmi nie sú mestskému úradu známe. Matka sa podľa dostupných informácií zdržiava v Č. B..

14. Z listinných dôkazov predložených otcom na pojednávaní mal súd ďalej preukázané, že otec si minimálne od 01-09/2019 riadne plnil súdom určenú vyživovaciu povinnosť v sume 37,- eur. Náklady na domácnosť otca a jeho matky, v ktorej žije aj maloleté dieťa tvoria: záloha za elektrinu v sume 61,80 eur, ročný poplatok za komunálny odpad v sume 15,18 eur/otec a v sume 13,29 eur/stará matka, ročná daň z nehnuteľnosti predstavovala v roku 2018 sumu 11,57 eur.

15. Zo šetrenia pomerov v domácnosti otca maloletého dieťaťa ďalej vyplýva, že dňa 30.09.2019 bolo v domácnosti otca vykonané sociálne zisťovanie, počas ktorého bola prítomná aj stará matka maloletého dieťaťa p. N. Ž., ktorá je starobná dôchodkyňa a býva s otcom v spoločnej domácnosti. Spoločne obývajú prízemie poschodového rodinného domu, ktorého vlastníčkou je stará matka. Prízemie rodinného domu pozostáva z troch izieb, kuchyne a sociálneho zariadenia. Izby sú zariadené ako spáľňa, detská izba a obývací priestor. Domácnosť je vybavená základným účelovým nábytkom a bežnými elektrospotrebičmi. Elektrina a voda sú zavedené, hygiena bývania je na požadovanej úrovni. Maloletý E. navštevuje ZŠ s MŠ v Jelšave, je žiakom 3. ročníka. Jeho ošetrojúcou lekárkou je N.. H. R.. Maloletý prekonal bežné detské ochorenia, vážnejším ochorením netrpí, nenavštevuje žiadneho odborného lekára. Počas rozhovoru maloletý E. uviedol, že chce žiť pri svojom otcovi. Starostlivosť o neho zabezpečuje otec aj stará matka. Spočiatku uvádzal, že s matkou sa stretávať nechce, neskôr svoj názor prehodnotil a uviedol, že ak by mama prišla na „navštevu“ chcel by s ňou stráviť cca dva dni. Uviedol, že odkedy od neho matka odišla, párkrát sa mu ozvala prostredníctvom sociálnej siete.

16. Kolízny opatrovník na pojednávaní navrhol maloletého E. Ž. zveriť do starostlivosti otca a matku zaviazat' platením výživného podľa jej zárobkových možností a schopností a odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa. Styk maloletého s matkou nenavrhol upraviť.

17. Podľa § 121 Civilného mimosporového poriadku rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

18. Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“) rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

19. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

20. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

21. Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

22. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

23. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

24. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

25. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy

životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

26. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

27. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

28. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

29. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

30. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

31. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

32. Podľa § 78 ods. 1 zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

33. Na základe vyššie uvedených skutočností a v súlade s citovanými ustanoveniami Zákona o rodine súd zveril maloletého E. Ž., Y. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti otca, ktorý ho bude súčasne zastupovať a spravovať jeho majetok, nakoľko vykonaným dokazovaním mal preukázanú dôvodnosť podaného návrhu otca na zmenu osobnej starostlivosti o maloleté dieťa. Od posledného rozhodnutia súdu, ktorým bol maloletý E. zverený do osobnej starostlivosti matky, došlo k podstatnej zmene pomerov, predovšetkým na strane maloletého dieťaťa, ako aj na strane jeho matky, do osobnej starostlivosti ktorej bol na čas po rozvode manželstva zverený. Vykonaným dokazovaním mal súd jednoznačne a spoľahlivo preukázané, že matka od začiatku septembra, približne od 09.09.2019, nezabezpečuje osobnú starostlivosť o maloletého E., ktorý odvtedy žije v spoločnej domácnosti so svojim otcom a starou matkou, ktorí zabezpečujú faktický výkon osobnej starostlivosti o maloleté dieťa. Matka rozporovala tvrdenie otca, že dieťa opustila a ušla do zahraničia s novým priateľom. Uviedla, že maloletého E. dočasne zanechala otcovi po ich vzájomnej dohode z dôvodu, že odcestovala za prácou do Českej republiky, a po tom, čo si nájde ubytovanie, syna si chce zobrať k sebe. Tvrdenie matky, že o tom mala informovať aj orgán SPODaSK, korešponduje nielen so správou ÚPSVaR Revúca, ale aj so zisteniami z vykonaného šetrenia pomerov v domácnosti otca. Bolo preukázané, že v domácnosti svojho otca má maloletý vytvorené vhodné podmienky pre svoj zdravý fyzický a psychický vývoj. So starostlivosťou o maloletého otcovi, ktorý má zdravotné problémy, pomáha stará matka, ktorá je starobná dôchodkyňa a žije s otcom maloletého dieťaťa v spoločnej domácnosti. Maloletý E. pracovníkom SPODaSK počas sociálneho zisťovania zároveň uviedol, že chce žiť pri svojom otcovi. So zverením maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti otca nateraz súhlasila aj matka maloletého dieťaťa. Vykonaným dokazovaním mal súd zároveň preukázané, že v starostlivosti otca neboli zistené žiadne nedostatky, ktoré by bránili výkonu osobnej starostlivosti otca o maloleté dieťa, súd preto jeho dôvodne podanému návrhu na zmenu osobnej starostlivosti k maloletému E. Ž. vyhovel, keďže s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti je zverenie maloletého dieťaťa do jeho osobnej starostlivosti nateraz v jeho najlepšom záujme. Bolo preukázané, že matka v Č. B. pracuje iba krátkodobo, navyše ako agentúrny zamestnanec a dosiaľ je v skúšobnej dobe, pričom v mieste výkonu svojej pracovnej činnosti nateraz nemá vytvorené sociálne zázemie ani vhodné bytové pomery pre svoje maloleté dieťa. So zmenou osobnej starostlivosti o

maloletého E. súd súčasne rozhodol, že otec bude maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok, avšak iba pokiaľ ide o bežné veci. Neznamená to, že matka by bola v zastupovaní a spravovaní majetku maloletého dieťaťa nejakým spôsobom obmedzená. K uvedenej úprave súd pristúpil iba preto, že matka sa v súčasnosti zdržiava v zahraničí. V podstatných veciach, napr. na vycestovanie maloletého dieťaťa do zahraničia, resp. jeho vyšťahovanie sa, je vždy potrebný súhlas obidvoch rodičov. V prípade, že sa rodičia nedohodnú v podstatných veciach súvisiacich s výkonom práv a povinností, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

34. Matke súd zároveň uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou 40,- eur mesačne, vždy do 25. dňa kalendárneho mesiaca vopred k rukám otca, počnúc dňom podania návrhu na súd, t.j. dňom 16.09.2019, lebo nateraz nie je v možnostiach a schopnostiach matky maloletého dieťaťa prispievať na jeho výživu vyššou sumou výživného. Súd prihliadal na skutočnosť, že matka dlhodobo, niekoľko rokov nebola zaradená do pracovného procesu, poberala len dávku v hmotnej núdzi a svoju nepriaznivú sociálnu situáciu sa rozhodla riešiť mimo miesta bydliska, v Č.H. B., kde je zamestnaná ako agentúrny zamestnanec iba od 26.09.2019, keďže v mieste bydliska, t.j. v okrese Revúca s vysokou mierou nezamestnanosti sa jej dlhodobo zamestnať nepodarilo. Schopnosť platiť výživné v sume 40,- eur mesačne napriek krátkodobému trvaní pracovného pomeru a potrebe hradiť výdavky na cestovné do zamestnania, pred súdom deklarovala samotná matka maloletého dieťaťa. Na druhej strane neboli zistené žiadne zvýšené výdavky v súvislosti so starostlivosťou o maloletého E., ktorý prekonal iba bežné detského ochorenia a žiadnym vážnejším ochorením, pre ktoré by musel navštevovať špecialistov, netrpí. Navyše so starostlivosťou o maloletého otcovi vznikajú iba bežné výdavky, keďže maloletý si plní povinnú školskú dochádzku v mieste svojho bydliska a nevenuje sa žiadnym voľnočasovým aktivitám, či krúžkovej činnosti. Na úhrade nákladov spojených s bývaním a bežným chodom domácnosti sa okrem otca podieľa aj stará matka, ktorá je starobná dôchodkyňa a má vlastný príjem, navyše je vlastníčkou rodinného domu, v ktorom žije otec spolu s ňou a maloletým synom, kým matka sa na úhrade nákladov spojených s bývaním a bežným chodom domácnosti podieľa sama.

35. Súd upravil vyživovaciu povinnosť matky k maloletému dieťaťu od podania návrhu otca na súd, t.j. od 16.09.2019, keďže maloletý bol v čase podania návrhu fakticky v jeho osobnej starostlivosti, a matka si napriek nariadenému neodkladnému opatreniu, vyživovaciu povinnosť ani v minimálnom zákonom stanovenom rozsahu neplnila. Za obdobie od 16.09.2019 do 31.12.2019 vznikla matke povinnosť platiť výživné na maloletého E. Ž. v sume 140,- eur (3 mesiace krát 40,- eur plus 20,- eur, t.j. 15 dni mesiaca september po 1,33 eur na deň). Súd v zmysle návrhu matky jej uložil povinnosť zaplatiť zročné výživné jednorazovo v lehote do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

36. Styk matky s maloletým E. Ž., Y.. XX.XX.XXXX súd neupravil, nakoľko ani jeden z rodičov styk matky s maloletým dieťaťom nežiadal upraviť s prihliadnutím na pobyt matky v zahraničí.

37. Súčasne dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Revúca zo dňa 14.03.2013, sp. zn. 3P/7/2013-48 v časti úpravy práv a povinností rodičov k maloletému E. Ž., Y.. XX.XX.XXXX na čas po rozvode manželstva.

38. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, keďže účastníci konania si náhradu trov konania neuplatnili.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Revúca na Krajský súd v Banskej Bystrici v troch písomných vyhotoveniach.

V odvolaní je potrebné uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, spisovú značku konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody), čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) a podpis. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Právo podať odvolanie nemajú účastníci, ktorí sa tohto práva vzdali, t.j. otec a kolízny opatrovník.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorým bola upravená peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.

Podľa § 63 ods. 1 Exekučného poriadku, ak podkladom na exekúciu je exekučný titul, v ktorom sa ukladá povinnosť zaplatiť peňažnú sumu, exekúciu možno vykonať

- a) zrážkami zo mzdy a z iných príjmov,
- b) príkazom pohľadávky,
- c) predajom hnuteľných vecí,
- d) predajom cenných papierov,
- e) predajom nehnuteľnosti,
- f) predajom podniku,
- g) príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorým bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia podľa ustanovení § 370 a nasledujúcich Civilného mimosporového poriadku.